Sokolska četa
Lukoran
GRADSKA BIBLIOTEKA „JURAJ ŠIŽGORIĆ" ŠIBENIK NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POSTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
Mali oglasnik 10 riječi D. 8.50 svaka daljnja 50 p.
Priopćeno po retku D 10 — Plativo i tužívo u Šibeniku

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Ul. Episkopa Milaša
Izdavač i odgov. urednik Hamilkar Vitaliani — Telefon br 47 —

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.50
Pretplata mjesečno Din 14.- Inostranstvo Din 25
Čekovni rač. Zagreb 38.114 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA IV
ŠIBENIK — 1 OKTOBRA 1936 — SPLIT
BROJ 427

U JUGOSLAVIJI

„Ankara" od 17 septembra, donosi na uvodnom mestu sledeći članak Falha Rifki Agaja:

Da bi se opisala radost što smo gosti ove prijateljske zemlje poslužiću se jednim vrlo starim i tako često ponavljanim izrazom: Ovde se osećamo kao.... u svojoj zemlji.

Još nešto više: 6 septembra beogradske ulice su bile ispunjene istim onim klicanjem kao i u Ankari 29 oktobra. Narodna radost je i naša radost. Za vreme revije trupa pažljivo sam posmatrao vojsku koja pretstavlja volju i život Jugoslavije. Ta vojska, kao i naša vojska, rodila se u borbi za slobodu i protiv invazije. Ona kao i naša vojska nosi ideal jedinstva Otadžbine i nacije unutra i.... mir spolja. Karakteristike odbrane kojima se ilustrira i naša i jugoslovenska vojska mogu se rezimirati vrlinom koja se sastoji u tome da se ne traži ni od koga ništa i silom ne ustupiti nikome ništa.

Pitomci vojne akademije, pukovi Kraljeve garde ili pešadije, motorizovane trupe i avioni sve je to defilovalo pred Knezom Pavlom u jednom savršenom redu. Ovaj prizor je kod svih prisutnih stvorio jednodušno osećanje divljenja prema duhu discipline i vojničkom držanju jugoslovenskog naroda.

Prvi put sam posetio Beograd za vreme velikog rata. U isto to vreme upoznao sam takođe i Belgiju. Imena ovih dvaju zemalja ostaće u istoriji opšteg rata kao naslovi dveju epopeja. One su dokazale da su zemlje plemenitih naroda koji ne napuštaju svoju slobodu i svoju čast pred jačima po broju. Tvrđave, varoši i oružja bila su uništena i zauzeta, ali je ostala sveta stvar. Narodi koji su dobili pravo da žive su baš ti narodi koji su prošli sjajno kroz sva iskušenja istorije.

Mali Beograd velikog Kralja Petra danas je postala jedna prava evropska varoš. Gotovo je završena sa uspehom borba za jednorodnost izmedju Srbije, Balkanskog Poluostrva i teritorija evropske Austrije. Čovek se iznenađuje kada vidi u Jugoslaviji da su sakupljeni svi uslovi jedinstva rase i kulture i to uprkos izvesnih razlika u običajima i veri. Gotovo apsolutna većina je iste krvi i istog jezika. Konflikt nije jedna kriza razjedinjavanja, već je jedna kriza „ujedinjavanja". Neminovno će braća po krvi koja su više vekova živela odvojeno jedan od drugog uložiti napore da bi izmirili navike i uslove opstanka koje su delili za vreme dok su bili odvojeni. Uzalud se nije dalo ime „Ujedinitelj" onome čiji gubitak mi uvek žalimo: Kralju Aleksandru.

Postoji jedan razlog zbog koga ja u svome prvom pismu razvijam ova razmatranja: a to je što zaista želimo da Jugoslavija bude ujedinjena i jaka. Ona je prema Evropi čuvar Balkanskih granica. Ako Balkansko Poluostrvo ima izvesnog značaja za mir i sigurnost Turske onda mir i sigurnost Jugoslavije treba da bude na čelu naših želja.

Na kraju se govori o programu puta turskih novinara kroz Jugoslaviju.

Claude Farrere pred spomenikom Kralja Aleksandra

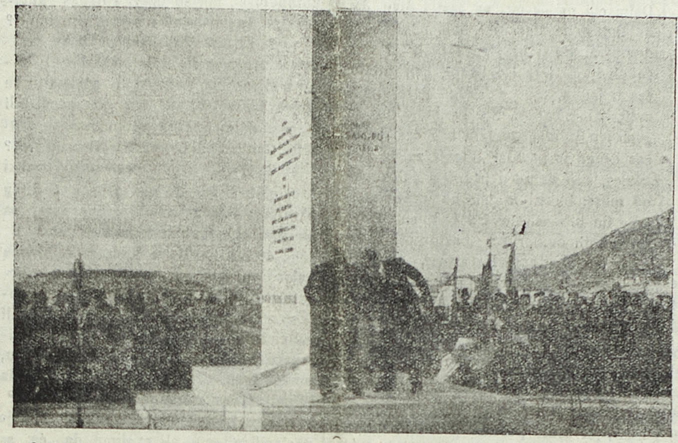

Ovih dana putuje duž naše obale 390 Francuza među kojima se nalazi i poznati književnik i akademik Claude Farrere sa gospođom. U Splitu su se Francuzi poklonili uspomeni Kralja Aleksandra pred Njegovim spomenikom i položili lovorov vijenac. Claude Farrere je prisutnima, značajno podignutim glasom, izrekao ovaj govor:

„Ovde smo pred ovim spomenikom podignutim Kralju Aleksandru I na ovom mjestu, gdje je otpočinulo Njegovo tijelo poslije strašne tragedije. Nema Francuza, koji bi mogao proći pored ovog mjesta, a da ne iskaže osjećanje poštovania i pijeteta najhrabrijem vojniku i najgordijem od Kraljeva, koji nije imao druge ambicije no da služi svome narodu i da ga učini većim. Molim vas da se za trenutak saberete pred sjenom ovog Čovjeka, i da nikad ne zaboravite, da je bio veliki i plemeniti prijatelj naše Francuske, koja će uvijek ostati u prijateljstvu s ovom velikom zemljom Jugoslavijom!"

Publicista Radek uhapšen

Helsingfors 1.— Poznati ruski publicista i glavni saradnik moskovskog lista „Izvestija" Karl Radek jučer je uapšen zbog optužbe da je bio umiješan u zavjeru protiv Stalina i da je nakon smaknuća Zinovjeva i dr. još uvijek podrzavao veze sa Trockim.

Papa Pio XI napustio Castel Gandolfo

Rim 1. — Sinoć u 5 sati poslije nakon što je napravio veću šetnju po okolici napustio je Pijo XI svoju ljetnu rezidenciju i otputovao je za Rim.

Mogućnosti zapletaja zbog francuskog zauzeća Andore

London 1. — Politički krugovi strahuju da će sigurno doći do zapletaja izmedju Italije i Francuske, nakon što je ova nepov[illegible] pirinejsku državu Andoru.

Obrazovana je nova katalonska vlada u koju su ušli tri komunista, 4 socijalista, 4 člana radničkih saveza i 3 republikanaca.

Građanski rat u Španiji u očima Engleza

Engleski publicista Lawrence A. Fernswort je u zborniku „The Fortnightly" objavio sledeći članak o građanskom ratu u Španiji:

U Španiji besni građanski rat. Gvozdena ruka fašizma je udarila i stisnuta pesnica revolucionarnog naroda odgovara. Borba se vodi nemilosrdno i za sada se ne može predvideti sudbina Španije, kao ni dalji tok istorije Evrope.

Reakcionarni i privilegisani staleži i u znatnoj meri i konzervativni elementi Španije su se svrstali pod zajedničku zastavu. Stalež imetka i privilegija brani svoje interese, vojnička kasta brani svoja starodrevna prava, crkva se bori za moć, mesto i nauku.

Armada, koja igra tradicionalnu i samozvanu ulogu „Spasitelja Španije", pobunila se protiv vlade i uradila je nešto neverovatno: objavila je rat. Sadašnja njezina misija glasi „spasiti Španju od komunizma", kao što je ranije „branila Španiju od opasnosti liberalnog vaspitanja, od sindikalnih organizacija, od republikanizma" itd. Ali na nesreću pretežna većina Španjolaca se ne daje rado spasavati. Poznato je da svi postepeni talasi spasavanja nisu imali drugog uspeha, nego su upropašćivali zemlju, bogatu u izvorima i narodu, koji je mogao mnogo uraditi da je imao mudrije i pronicljivije vladare.

Vlada, u kojoj su spojeni revolucionarni elementi svih vrsta, počevši od najumerenijih socijalista sve do komunista i anarho—sindikalista, veruje da su direktna dela najefektniji revolucionarni argumenat i potukla je pobunjenike u Barceloni i nekojim drugim centrima. Revolucionarna istorija je nikla u Barceloni i nekojim drugim gradovima, gde su se radnici sukobili s izvežbanom armadom i posle ogorčene borbe od četrnajest sati je pobedili i zarobili njezinog vođu generala Manuela Godeda. Narod ovog puta nije bio stado i rezolutno se postavio protiv zveckanja oficirskih sabalja. Posle su spaljene stotine crkava i manastira, sveštenici i kaluđerice rastevane i u mnogim slučajevima i ubijene. Prava moć je danas u rukama revolucionarne mase, naročito u Kataloniji. Narodna konfederacija rada, prožeta anarhizmom, sprema se na eventualnu borbu sa svojim sadašnjim saveznikom, konstitucionom vladom. Javna preduzeća i industrija su već osvojeni i njima upravljaju revolucionarni odbori. Sada je pitanje da li će se uloga Kerenskog rezervisati za Azanju, koji je pokušavao da spase demokratiju za Španiju i u izvesnoj meri za Evropu. Postoji još izvesna nada, istina vrlo slaba, da će Španija jednog dana imati ustavnu i demokratsku vladu, koja će ustati protiv proleterske revolucije.

Pisac citira interesantnu izjavu bivšeg španjolskog ministra pretsednika, čije ime dakako ne spominje: to je čovek desničar, ali umerenih nazora. Na svom begstvu iz Španije svom saputniku, piscu tog članka je rekao u suštini ovo: Pobeda li pobunjenici Španija će postati privepak Mussolinija i Hitlera. Onda će fašizam imati tri fronta u Evropi. Francuska će biti uhvaćena za gušu. U Španiji će biti poubijano najmanje 300.000 ljudi. Istorija Evrope će krenuti drugim pravcem.

Prvi čin Azanine vlade u ono vreme je bio skresavanje suviše dugih krila armade: moć generala je ukinuta — generali su potčinjeni civilnim vlastima. Generale je to ozlojedilo i počeli su govoriti o vojničkom puču. General Manuel Goded je 1931 godine vojnicima održao govor, koji je smatran kao buntovnički, te je zbog toga lišen komande. Postepeno su takove buntovničke govore vojnicima održali i drugi komandanti i tako je došlo do vojničke pobune u Madridu i Sevilji.

U ranije vreme je španjolska armada smatrana za svetu i neprikosnovenu. I najmanja uvreda ili nepoštovanje je smatrano kao „pobuna protiv oružane moći", i svaki građanin u takovom slučaju je mogao biti izveden pred vojnički sud, koji ga je obično osudio na mnogo godina robije. Tako se događalo da je kao uvreda smatrana i potpuno blaga kritika postojećeg stanja. O armadi se nije smelo govoriti istina, ako to nije bila hvala. Azanjina vlada je pokušala da izmeni to stanje potpunom blagom zamenom značenja reči uvreda. Time je na sebe navukla gnjev armade, kojoj se pridružilo neprijateljstvo crkve, kad je vlada počela kontrolirati pogrebne obrede, koji su u gradskim ulicama bili vrlo bučni. Onda je objavljen zakon o razvodu braka, koji crkva isto nije odobrila i to je zadalo vladinom autoritetu smrtan udarac. Kad je vlada ograničila delatnost verskih redova i ukinula crkvene škole zategnutost je još više porasla. Kaluđerima i kaluđericama je zabranjeno da se izdržavaju nastavom. Taj zakon je stvarno 1933 godine oborio levičarsku vladu, jer su roditelji ogorčeno branili svoje pravo slobodnog izbora u vaspitanju svoje dece. Situacija se još pogoršala kad je vlada objavila zakon o nacionalizaciji crkvenog imetka.

Kad je pak 1933 godine Gil Robles počeo izgrađivati svoju katoličku stranku, poznatu kao „Accion Popular" prišla mu je crkva sa svojom jakom strankom „Accion Catholica". Pred izbore (u februaru 1936) je razvijena jaka propaganda, koja je potsećala narod na „dužnost" glasanja, da se tako spreči „opasnost od revolucije". Kardinal Goma je objavio specijalnu poslanicu, koja se završavala pozivom: „Svi do poslednjeg čoveka izađite na izbore i svoje glasove dajte za veru i otadžbinu".

Izbori su se međutim završili pobedom levičarskih stranaka i pod vladom senjora Azanje je nastala treća i posljedna era petogodišnje revolucionarne ere u Španiji. Prvo Azanjino delo je bila težnja da rehabilitira ustav, ispravi republikanske zakone i vrati Kataloniji autonomiju. Vrata zatvora su otvorena i na slobodu je pušten velik broj političkih i socijalnih krivaca. Hiljade seljaka su dobile zemlju. Međutim je dolazilo do nasilja desničarskih stranaka. Po ulicama su počele provokacije, puškaranja i ubistva. A druga strana je iz toga uvek izvlačila konzekvencije.

Poznato je bilo da armada kuje zaveru. Nekoliko pokušaja pobune je u- [illegible] zi s vodstvom pobunjenika sve češće su se čula imena dvojice generala: Franca i Godeda. Vlada ih je poslala u izgnanstvo, Godeda na Mojorcu i Franca na Kanarska ostrva verujući da će time prekinuti njihovu zavereničku delatnost. Istina direktno im se ništa nije moglo dokazati — u Španiji je uopšte teško nekome nešto dokazati — zbog toga se nije moglo istupiti strožije. Vlada uopšte nikom nije mogla verovati: bilo je generala, kojima je udelila visoke počasti i koji su do poslednjeg momenta polagali zakletvu na vernost republici, ali pri prvoj eksploziji su već bili u neprijateljskom taboru.

Dne 17 jula je izbila pobuna u španjolskom Maroku i u nekojim mestima u Španiji. U nedjelju 19 jula je bila već raširena na čitavu Španiju: na Barcelonu, Madrid i druge gradove.

U Madridu, Barceloni i drugim mestima prema fašistima stoji zajednički front raznih elemenata: anarho-sindikalista, poznatih kao „Federacion Anarquistica Iberica", socijalista i komunista, sastavljenih iz sledbenika Moskve i Trockog, seljaka i mnogih drugih. Nema sumnje taj front će se držati sve do pobede vlade ili njezinog pada.

Katalonska vlada u Barceloni je uzela vlast kao suverena država, ali kreće se samo u senci proletarskog antifašističkog odbora, koji je glavna egzekutivna vlast i daje samo da mu odluke vlada potpisom potvrdi. Taj odbor već ima svoje planove o obrazovanju radničke vlade i čeka samo zgodan momenat. U Madridu i drugim gradovima Španije se događa to isto. Ali pobedi li na kraju proletarijat biće pitanje koja njegova komponenta će prigrabiti vlast. Socijalisti, anarho — sindikalisti ili komunisti? Izgleda da će se moći postići sporazum spajanjem raznih socijalnih principa i glavna stvar je da najbolji principi izbiju na površinu.

U GLAVNOM štabu španjolske nacionalne vojske vrše se velike pripreme za generalni zračni napadaj na Madrid.

Jedan dužan odgovor

U broju 192 „Obzora" od 22 augusta t. g. izašao je prikaz o namjeravanom putu g. profesora J. Jelašića u Dalmaciji te se je tom prilikom „Obzor", odnosno njegov saradnik osvrnuo na političke prilike u Dalmaciju. Ovdje nam nije namjera da odgovaramo na sva netačna i iskrivljena prikazivanja saradnika „Obzora", ali na nekoje navode u ovom prikazu treba dati dužan odgovor, jer je ovakovo pisanje revoltiralo sve čestite i poštene Hrvate, jug. orijentacije, koji su iz čisto svojeg prijeratnog i poslijeratnog odgoja ostali u Dalmaciji uvijek isti na čast i diku dične Dalmacije, koja je dala užoj našoj domovini veliki broj sposobnih i značajnih ljudi. Ima i vrtikapa koji prelaze čas u jednu, čas u drugu partiju, radi materijalne koristi. Što je bolje biti Jugoslaven iz idealizma ili biti čas jedno, čas drugo iz profita? Bilo je zaista i kukavica, koji su se u početku dali zavesti od mase, te su iz straha prešli ondje gdje im nije mjesto. Pa kad su vidjeli da iz svih onih riječi proturanih u narodu o slobodnoj Hrvatskoj, okupaciji od strane jedne strane sile, podunavskoj Austriji itd. nema ništa, tada su se počeli vraćati opet u svoje stado, jer im se osećaj za red, i napredak i patriotizam, opet uzdigao.

Nećemo da kritiziramo saradnika „Obzora", što se toliko ispisao za sporazum i dr., jer svaki pošteni i čestiti hrvat jug. koji nema mračne namjere želi da se svrši to već dosadno sporazumjevanje, te da se konačno stvar privede kraju za dobro cjelokupnog naroda i države. Način pisanja saradnika „Obzora", da većim dijelom u jug. redovima ima ljudi čiji su očevi bili autonomaši, te da oni i ne mogu imati osjećaj za hrvatstvom itd. izazvao je u našim redovima opravdani revolt, jer se vidi da je htio saradnik „Obzora" nečisti lonac promijeniti za bijeli i čisti, pak mu sada u ovoj stvari i dajemo dužan odgovor. Pitamo ga! Zašto se nije osvrnuo oko svojih sumišljenika (sada se govori specijalno za neka mjesta u Dalmaciji).

Nije to učinio, jer bi saznao mnogo toga što bi ga bilo stid, jer nebi smio da informira hrvatsku javnost. Mi ćemo ga sada uvesti u stvar, da mu pružimo pomagala za njegov budući novinarski rad. Mi jug. orijentirani Hrvati svi bez razlike organizirani ma u kojim partijama, kao i oni koji za sada stoje pasivno, ostali smo dosljedni svojoj ideologiji, usprkos nečuvenih napadaja na stanove, dućane, sječe maslina, vinograda i ostalih voćaka, a da i ne spominjemo uvrede nedostojne čovjeka, pa čak i zločine. Da je to bila osveta za učinjeno zlo za vrijeme prošlih režima od ovih ljudi, trebalo bi šutiti, ali to nije bilo, jedini je eto razlog što su drugačije mislili i što su usprkos svih napadaja htjeli ostati dosljedni svojoj ideji. Oni pak koji su imali kakav mali grijeh (nikada nasilje) radi svojih ličnih stvari t su odmah otpirhauli u krilo danas najdemokratskije stranke b. H. S. S. gdje su ih raširenih ruku primili, oprostili grijehe njihove, da skupa s njima provadjaju onaj nezapamćeni teror u ime nove ere u ime demokracije.

Da bude gospodinu saradniku još jasnije, postavićemo mu nekoliko interesantnih pitanja.

1. Znade li gospodin saradnik „Obzora" u kojim se redovima nalazi skoro svu 100 po sto onih čiji su očevi bili autonomaši, čiji su očevi i danas autonomaši, kao i dojuč. italijanski podanici?

2. Znade li na čelu kojih se pokreta i organizacija nalaze ljudi, ili njihova djeca koji su vijali dalmatinske troglave zastave, a čiji su očevi bili članovi dalmatinskog autonomaškog društva „Gabineto di Lettura" i „Bersagliere„?

3. Znade li gdje se nalazi veliki broj onih koji su na grbači čestitog hrvatskog naroda učinili grdne pare, sa okupatornom italijanskom vojskom?

4. Znade li u čijim se redovima nalaze oni koji su prodavali svoje hrvatske duše za italiansku rižu, i oni koji su za judin novac (lire) odnarodili veliki broj naših ljudi, te ih kao italijanske podanike otpremali u Ameriku, posredstvom italianskog ratnog broda „Puglia" stacioniranog u splitskoj luci?

Daleko bi nas odvelo kada bi i dalje postavili pitanja, ali mislimo da će se nakon ovoga članka naći još netko, koji će mu dati podatke o pojedinim mjestima u Dalmaciji.

Nadajmo se jedino da će se Dalmacija jednom osloboditi tutorstva neznanih i [illegible] ljudi, te da će izaći na pol. sredinu opet svijetla imena onih koji su naš narod vodili uvijek za vrijeme borbe sa tudjinom, u ratu u danima iskušenja, te odmah nakon rata, a koji danas sve ovo sa negodovanjem i strpljenjem promatraju, pak će ti ljudi znati ovaj naš brod iz ove — prejake hrvatske bure — pomiješane sa jakim strujama izvesti, ali prije će ova ista bura prevaliti kićenu diku ovih nametnutih i nepoznatih ljudi našem narodu u Dalmaciji.

Kad ovakovi ljudi dodju na pol. pozorište, Dalmacija će se opet preporoditi za sebe kao i za užu svoju domovinu, za svoj narod te konačno za našu dragu Jugoslaviju, u kojoj moraju biti svi sinovi sretni i zadovoljeni, tako da padne svima onima mrena sa očiju, da vide da se njihove nemoguće želje ne mogu ostvariti, da su propale u vodu, pak neka se povuku gdje su do sada bili.

Gospodin člankopisac uglednog „Obzora" promašio je cilj, jer nije pogodio zeca na koga je ciljao, ali zato nije ni pogodio zloduha u pokretu gospodina Dra Mačeka gdje je trebao da cilja, jer su svi ostali živi, da i dalje tom pokretu temelje podgrizuju.

Bili živi pa vidjeli.

Hrvat — Jugosloven.

Drugi dan velikih njemačkih jesenskih manevara u Hessenu. Inozemni vojni atašeji prate sa interesom vježbe.

Pisanje strane štampe o prilikama u Jugoslaviji

Trst. — Italijanski list „Il Piccolo" u svom izveštaju iz Jugoslavije javlja da se u hrvatskim političkim krugovima podvlači izjava Pretsednika vlade g. dr. M. Stojadinovića da je opozicija za pretstojeće opštinske izbore u Moravskoj banovini od 1700 opština podnela svoje liste samo u 225 opština. Zbog toga se u redovima hrvatske opozicije, veli dalje list, opažaju jake struje koje zahtevaju da se traži dodir sa g. dr. Stojadinovićem a ne više sa opozicijom. Ugledni hrvatski list „Obzor" otvoreno zastupa ideje sporazuma između Hrvata i Pretsednika vlade g. dr. Stojadinovića.

Ženeva. — Ugledni švajcarski list „Žurnal de Nazion" donosi opširan napis o političkim prilikama u Jugoslaviji, u kome se osvrće na poslednje političke događaje i podvlači konstruktivan rad vlade g. dr. Stojadinovića i potpuno smirenje duhova koje je nastupilo u Jugoslaviji za poslednjih 12 meseci. Time je g. dr. Stojadinović ostvario prvu etapu svoga programa i to razumnim postupcima, a ne kao što se to do njegovog dolaska na vlast radilo. Vlada g. dr. Stojadinovića sada pristupa ostvarenju druge etape svoga programa: opštinskim izborima. G. dr. Stojadinovič spokojno očekuje ishod ovih izbora, blagodareć postojećem zadovoljstvu širokih slojeva koji su se koristili ne samo slobodom nego i privrednom obnovom. Razumna politika vlade g. dr. Stojadinovića tak je izmenila odnos između Srba i Hrvat da postoji nada da će se za ove drug etape rada Jugoslovenske vlade ostvarit potpun sporazum između Jugoslovensk radikalne zajednice i bivše hrvatske seljačke stranke. Ovo utoliko pre što su sv pokušaji vanparlamentarne opozicije z stvaranje jednog bloka čiji bi centar bi Zagreb, ostali bez rezultata. Zagreb nij hteo da posluži kao sretstvo malim opozicionim strankama Srbije željnim d zauzmu vlast. Rezultati opštinskih izbor poslužiće kao osnovica za konačan sporazum izmedju Beograda i Zagreba.

Zajednica poklika

Pred nekoliko dana bila je pred ok sudom u Šibeniku držana rasprava protiv izvjesnog lica optuženog zbog širenj komunizma. Kod njega su, naime, policijski organi pronašli u bječvi letak komunističkog sadržaja, koji počinje riječima: „Hrvatski narode (seljaci, radnici građani)!", a svršava riječima: „Slav hrvatskim žrtvama! Živila slobodna H vatska! Pokrajinski komitet komunistič partije za Hrvatsku i Slavoniju."

Eto, tim se poklicima služe i koris za sakupljanje drugova i oni, kojima program da ruše ognjem i mačem crk i socijalni poredak u svakoj državi ka u Rusiji i Spaniji, pak i u hrvatskoj d žavi, kad bi se do nje došlo, i pod ti poklicima oni kriju svoje namjere i rabotu. Ali ne smeta! Tako kliču, pore drugih, i klerikalci, protiv kojih je u p vom redu uperen komunizam, kako oni vrlo dobro znaju.

ć

Vještačko sunce u praškim školam

Praška gradska samouprava velik pažnju pnklanja škol. pitanjima i slovima, pod kojima praška deca b rave u školama. U poslednje vreme u nekojim praškim školama zavo specijalne sobe s veštačkim suncem. tim sobama će sediti slaba deca, koj će se istovremeno s učenjem moći k ristiti sunčanim banjama radi jač nja svog zdravlja.

Književni oglas!

„Znamenite riječi i značajne izjave o Jugoslovenstvu i Narodnom Jedinstvu"

Naslov je zbirci (sabrao J. Kalinić), koju smo naumili izdavati u svescima od četri arka male osmine. Svakih pet svezaka sačinjavati će jednu knjigu.

Prvi svezak — sadržaj kojega je otštampan u podliscima našega lista „Tribune" — izaći će početkom oktobra ove godine. Naredni svesci — od kojih se sadržaj neće otštampavati u podlisku našega lista — izlaziti će redovito svakog drugog mjeseca.

Kako ova zbirka nije izrađe na po naročitu sistemu, to će svaki svezak biti privremeno snabdjeven iscrpljivim registrom i taj će registar biti sastavni dio svake pojedine knjige.

Pojedini svesci stoje u pretplati Din. 10.—, a svaka knjiga stoji Din. 50.— Knjižarska je cijena pojedinog sveska Din. 12. a svake knjige Din. 60.—

Onome koji nam pošalje pretplatu barem za 5 primjeraka svezaka šaljemo I svezak badava.

U ovoj će zbirci biti sabrane sve znamenite riječi i značajne izjave

O JUGOSLOVENSKOJ MISLI I O NARODNOM JEDINSTVU,

koje su izrekli ili napisali naši najveći umovi iz daleke i bliske prošlosti, a naročito pak sve one Znamenite i Neumrle Riječi Najvećeg pobornika Jugoslovenske ideje i narodnog jedinstva:

BLAŽENOPOČIVŠEG VITEŠKOG
KRALJA UJEDINITELJA
ALEKSANDRA I.

Smatramo suvišnim isticati važnost i potrebu ovog izdanja — osobito u ovim teškim i mutnim vremenima, koja danas proživljujemo, — tim manje što njim pružamo priliku i najskromnijem Jugoslovenu da ga uz neznatnu cijenu nabavi i da mu posluži kao Evanđelje velikih i neizbrisivih istina, koje su napisali i izrekli apoštoli Jugoslovenstva.

Preporučujemo stoga propagiranje i nabavku ovog važnog i korisnog izdanja cjelokupnoj jugoslovenski orijentiranoj štampi, kao i našoj iseljeničkoj štampi, i jugoslavenskim patriotskim društvima, naročito: Sokolu Kraljevine Jugoslavije, Jugoslovenskoj Matici, Jadranskoj Straži, Narodnoj Odbrani, Udruženjima jugosl. Dobrovoljaca i Ratnika, rez. oficira i invalida kao i Udruženjima jugoslov. gospojinskih društava, Kola spskih sestara, Knjeginje Zorke i Knjeginje Ljubice te onima srednjoškolskih profesora i narodnih učitelja.

Narudžbe i novac (Din. 10.—) šalju se na

Upravu lista „Tribune" — Šibenik

General Franco vrhovni komandant

Burgos 1. — General Franco je imenovan za vrhovnog komandanta nacionalnih trupa. U tom je svojstvu jučer odlikovao sve junačke branitelje tvrđave Alcassar.

Engleska dobit nakon devalvacije franca

London 1. — Nakon tripartitnog ugovora i devalvacije francuskog franka, Engleska je dobila 170 milijona funti koje će utrošiti većinom u svoje pomorsko naoružanje.

POLITIČKI PREGLED

(mala enciklopedija)

„Kompaktnost narodnih redova. Nekidašnji „Obzor" donio je članak pod gornjim naslovom u kojem navodi kako se u glasilima protivnika „naših" narodnih i političkih zahtjeva sa nepristajenom zluradošću bilježi i komentira sve ono što smatraju da slabi kompaktnost narodnih redova. U tom se članku veli i ovo:

„Šibenska jevtićevska (?) „Tribuna" ne propušta priliku, da na najpodmukliji način iskorišćuje svaku neželjenu pojavu u našim redovima. Osobito rado muti protiv katoličkog svećenstva, koje optužuje, da mu je Rim bliži od Beograda. I sve što može naći, da izazove nepovjerenje između našeg svijeta i svećenstva, iskorišćuje u svoje ciljeve. Zato slavi don Franu Ivaniševića, bivšeg ideologa JNS, jer traži, da svećenstvo ne pomaže dra Vlatka Mačeka. On je međutim mogao biti godinama član JNS. To njemu nije u protivnosti sa naukom katoličke crkve! Ali nesebično pomagati ne jednu stranačku politiku, već opći narodni pokret, to on proglašuje protivno nauci i misiji katoličkog svećenstva."

Poručujemo starom „Obzoru", koji je jednom pohvalno i odlučno stajao na braniku jugoslovenske Strosmajerove ideologije, da šibenska — ne jevtićevska — neodvisna jugoslovenska „Tribuna" ne propušta priliku da, ne na najpodmukliji, nego na najogorčeniji ali i na najotvoreniji način, podvrgne stvarnoj kritici svaku neželjenu pojavu u našim narodnim redovima. „Tribuna" ne muti kako to zlobno „Obzor" navodi, protiv katoličkog svećenstva i ne izazivlje nepovjerenje između našeg svijeta i svećenstva, iskorišćujući sve to u svoje ciljeve(?), nego ona u svojoj patriotskoj aktivnosti i svojem bolu, podvrgava nužnoj kritici štetnu i nesavjesnu djelatnost onog rimokatoličkog klerikalizma, koji, da ugodi Rimu a napakosti Beogradu, donosi razorne i nedogledne posljedice vrhovnim interesima jugoslovenske zajednice kao cjeline i koja nesmiljeno ruši *kompaktnost jugoslovenskih narodnih redova.*

Mi smo inače uvjereni, da poštovani dr. Dežman priznaje u svojoj duši ispravnost i lojalnost nastojanja „Tribune", ali on to danas ne može i ne smije da otkrije, jer njegov list, iz oportunističkih motiva, danas piše i bori se u znaku neprirodnog i neumjesnog hrvatskog separatizma, koji, misle, da se može izvojštiti ne zdravim i dostojnim argumentima, nego jedino farizejštinom i — „intrigiranjem".

G. Svetislav Hođera odgovara „Hrvat. Dnevniku"

Poštovani gospodine uredniče,

„Politika" od 23 septembra t. g. donela je na četvrtoj strani dopis iz Zagreba pod naslovom: „Hrvatski dnevnik" o g. Hođeri i g. Ljotiću.

Molim Vas gospodine uredniče, da date mesta mom odgovoru na taj napis.

Hrvatski Dnevnik prebacuje mi da ja u svojim govorima delim lekcije g. Mačeku i da se ne zadovoljavam samo savetima već mu izdajem i zapovesti „Maček mora ovo, i ono".

Ne znam iz koga je to mog govora crpeo te podatke „Hrvatski Dnevnik". Saveti se daju samo političkim jednomišljenicima i političkim prijateljima, a pošto taj odnos nije između mene i g. Mačeka prirodno da savete nisam mu nikad ni davao niti bi mi to palo na pamet. Još manje sam ma gde upotrebljavao zapovedničke forme u odnosu na g. Mačeka. Zapovesti će on dobiti od svojih birača onog momenta kad nabude oslobođen od terora Mačekovih organizacija. Kad budu jednom izbori sa tajnim glasanjem onda će i g. Maček dobiti ne samo zapovesti od svojih birača već i presudu za dosadašnju njegovu politiku.

U drugom svom delu pomenutog napisa „Hrvatski Dnevnik" daje meni lekcije o pristojnosti „evropskog stila".

Ja u g. Mačeku vidim samo šefa jedne političke stranke i ništa više, a najmanje vidim ono što bi želeo „Hrvatski Dnevnik" i što se čuje često u Savskoj i Primorskoj banovini. U svojim govorima kritikujem samo politiku g. Mačeka kao i sviju ostalih stranaka što je sasvim razumljivo. Ne očekuje, valjda, „Hrvatski Dnevnik" od mene da hvalim rad g. Mačeka! U svojoj kritici kako prema njemu tako i prema ostalima ne prelazim nikada granice učtivosti, jer sam tako vaspitan. Možda „Hrvatski Dnevnik" nalazi da je nepristojno kad ja na zborovima tvrdim da je g. Maček za javno glasanje, da prema tome nije za političke slobode. Da nije nepristojno kad tvrdim da u Savskoj i Primorskoj banovini vrši teror Mačekova organizacija, da nije nepristojno kad tvrdim, da se u Savskoj i Primorskoj banovini Mačekovim protivnicima često poseku vinogradi, poseku voćnjaci, pale sena i kuće, da nije nepristojnost kad tvrdim da je g. Maček kriv što se ne pristupa korenitim reformama na ekonomskom i socijalnom polju, koje bi ublažile današnju krizu, već se skoro godinu i po dana vode neki šturi pregovori a nije se otišlo ni za dlaku od početne tačke? Sve je to gorka istina, gorka za narod, a ne za g. Mačeka, jer on tu gorčinu ne oseća u svom dvorcu u Kupincu.

Da nije nepristojnost moja što nisam otišao na poklonjenje g. Mačeku u Kupincu poput ostalih političara.

„Hrvatski Dnevnik" smatra da je pristojno govoriti o jednom političaru da je „političar ovog ili onog kalibra". On sigurno smatra da je sasvim razumljiva ona poznata metoda rasturanja raznih paškvila i letaka bez potpisa protivu mene i protivu Borbaša, kao što se neumorno radi po Savskoj, Vrbaskoj i Primorskoj Banovini. To je verovatno „pristojnost" evropskog stila po „Hrvatskom Dnevniku" i ti koji tako rade mogu se mirne duše „pojavljivati u jednom evropskom društvu".

Ako „Hrvatski Dnevnik" želi da bude objektivan onda neka objavljuje moje govore u celosti i neka ostavi narodu da ceni njihovu sadržinu. Ja sam stalno predmet napada zagrebačkih listova, ali ni jedan od njih ne donosi moje govore, već samo svoju kritiku.

Ako se i donesu pojedine fraze i delovi iz mog govora one se donesu uvek proizvoljno i stalno se meni stavlja u usta ono što nisam ni kazao, niti mislio da kažem. U borbi protivu takvog pisanja nama ništa ne ostaje već da razvijemo što više naše borbaške usmene novine, a to su zborovi i konferencije.

Izvolite primiti uverenje moga poštovanja.

Beograd, 24 septembra 1936 godine.

SVETISLAV HOĐERA.

(„Politika")

Kontradikcije. „Hrvatski Dnevnik" od 24 IX u svom prikazu političke situacije navodi slijedeće:

„Prikaz političke situacije ne bi bio potpun, ako se ne bi spomenulo i pitanje općinskih izbora. Rezultati tih izbora u savskoj banovini nemaju doduše većeg značenja, jer oni potvrđuju ono, što je svakome poznato, a to je, da je čitavo hrvatsko seljaštvo uz svoju HSS. *S mnogo više interesa očekuju se* rezultati izbora u b. Srbiji, koja će imati da nakon dugo vremena kaže, *kome poklanja svoje povjerenje i tko je njezin predstavnik.*

„Hrvatski Dnevnik" od 25 IX, u istoj rubrici navodi slijedeće:

„Nakon općinskih izbora u moravsko banovini i uopće u cijeloj Srbiji ne treba tražiti predstavnike za razgovore s drom Mačkom, jer se ne smije zaboraviti, da baš u Srbiji ne dolaze u prvom redu politički ljudi u općinskim izborima i da se baš tamo ne luči čista politika od lokalnih interesa, koji su, kako znamo iz iskustva, specijalno u Srbiji igrali uvijek veliku ulogu. Ti lokalni interesi danas će svakako imati svoj veliki udio kod izbora općinskih vijeća, te prema tome mislimo, da oni neće biti čisto političko pregrupiranje i da neće *dati sliku političkih prestavnika*, a najmanje sliku stranačkog opredjeljenja. Budu li u većini predstavnici JRZ ili udružene opozicije, neće time biti rečeno, da je ta većina u općinama vezana uz politička načela kao oslonac bilo vlade ili opozicije. Za predstavnike pak i to cijele Srbije trebaju politički predstavnici, koji moraju izaći u slobodnim izborima Ti politički predstavnici moraju imati svoje izradjeno mišljenje i gledanje na reorganizaciju države, koje se mora podudarati s gledanjem predstavnika hrvatskog naroda, odnosno biti u suglasju s dosadašnjim izjavama predsjednika dra Vladka Mačka u tom pravcu. Ako se stvar pogleda s te strane, onda nisu općinski izbori od odlučne važnosti, niti predstavnici hrvatskog naroda na čelu s drom Vladkom Mačkom mogu, a vjerujemo niti hoće, u tim općinskim izborima gledati predstavnike Srba, pa makar i za jednu banovinu. Politički predstavnici treba da izadju, kako rekesmo, u ime cijele Srbije i da govore s predstavnicima hrvatskog naroda i Slovenaca, naravno ne na osnovi sadašnjih zakona, pa i samog ustava, na kojem se održaje današnji režim, nego samo na osnovi slobodno provedenih izbora za konstituantu." Bravo!

„Živio dr. Maček" U članku „U album kortešima i paraderima" prvog broja zagrebačke „Hrvatske Istine" nalaze se ovi značajni retci:

„Kada se danas samo spomene riječ: Općenarodni pokret — onda čovjeku pred očima niknu zastave, poklici „Živio Dr. Maček" ori se pjesma, a divni naš hrvatski seljak stupa u redovima. Poklik „Živio Dr. Maček" danas je pojam parade bez sadržaja. Ljudi u pomanjkanju stvarnoga shvaćanja narodnoga pokreta, ljudi željni koristiti se nekritičnošću slavlja i rodoljubnim frazama, ljudi željni političke vlasti dodvoravaju se dru Mačku, ljudi sposobni samo za fraze i bulažnjenja u budnom stanju, priječe svako približavanje Dr. Mačka ljudima, koji vole pitati: Zašto?

U zadnjih nekoliko mjeseci održano je po hrvatskim selima nekoliko hiljada proslava, posveta i zborova, narod je dangubio po čitave tjedne i mjesece slušajući jedne te iste riječi bez realna sadržaja, i sada se već uobičajilo, da sela priređuju svečanosti za pustu posvetu zastave, dođe, naravno, i izaslanik gospodina Dr. Mačka koji stupa na govornicu kao kakav polubog i onda počinje sipanje svekoještarija i izmišljene poruke vodstva, a narod pada u delirijski zanos i viče: „Živio Dr. Maček!"

A kada upitate za program, kada upitate nešto o gospodarskom problemu, o konačnom cilju pokreta, čujete većinom riječi, koje vas zaprepašćuju. Krivnjom nesavjesnih korteša, demagoga i besposličara velik dio našega naroda zatrovan je mržnjom prema mnogočemu što ne razumije.

Na imendan Dr. Mačka priređeno je proti volji i ukusu Dr. Mačka toliko proslava s brbljanjem i nedostojnim u-

Ministri u Šibeniku

Juče popodne stigao je automobilom ministar građevina g. dr. M. Kožul, a naveče salonskim kolima stigao je ministar pravde g. dr. N. Subotić. Obojicu su dočekali pretstavnici Grada, Sreza i tehničke sekcije. Tako je i u Knin došao poslanik g. dr. N. Novaković.

Uvažena gospoda zadržaće se ovde nekoliko dana, a vjerojatno danas će prisustvovati kongresu J.R.Z. u Splitu.

ČLANICE Nar. Ženske Zadruge, predvođene od gđe Kovačević, otputovale su juče za Dubrovnik gdje će prisustvovati kongresu žena.

POSLJEDNJA KIŠA donijela je i jaku buru, pa složno ledena bura i ledena kiša postavile su nas iznenada u zimu. Težaci se tuže da će ovo škoditi grožđu koje je još sve na lozi. Ipak, mislimo, da ovo neće uticati na kvalitet vina. Težaci željno očekuju sunce da svoje trude što prije unesu u konobu, da ih nebi opet iznenadilo što slično. U mnogim krajevima bliže Velebitu, kao i na njemu, padao je juče snijeg.

† AMELIJA BLAŽEVIĆ rođ. Kuzmić, supruga uvaženog g. savj. Ante Blaževića odvj. i prvaka b. H.S.S. preminula je preksinoć. Pokojnica bila je štovana i ljubljena, skromna i nenametljiva, pravi uzor majke.

Ožalošćenoj obitelji naše iskreno saučešće!

VELIKI VALJAK, koji je radio na Poljani, sada kad je Poljana dovršena, odvezen je na turistički put kod Rogoznice. Na Poljanu će se kroz par dana dozvoliti pristup. Kako je poznato spromepsiranju pristupiće se naknadno.

---

veličavanjem njegove osobe, da to graniči sa patologijom. I konji zagrebačkih oringaša imali su na glavama zastavice a natpisom: „Živio Dr. Maček!“, a da ne govorimo što se brbljalo po selima.

„Hrv. Dnevnik“ donosio je kroz nekoliko dana bezbrojne dopise o proslavama, oduševljenju i brbljanju. Nije istina da je Dr. Maček prijatelj parada. Parade voli njegova okolina, jer hoće mu se dodvoriti. Tko smije danas ustvrditi, da je proslava Mačková imendana u Zagrebu bila na svom mjestu? Tko smije ustvrditi, da nije bilo nečovječno dovući za ljetne žege u sparne gradske ulice hiljade i hiljade seljaka, seljakinja i djece? Danas, kada je seljački narod svijestan, organiziran, kada je nepokolebiv u svojoj vjeri prema vodstvu, svaka porada koja ide preko granica, štetna je.

I dok nesavjesni korteši, lakáji i slabići obilaze sela, slave seljačku svijest, kulturu, snagu itd., dok su neki ljudi oko Dr. Mačká iz jedinstveno realističkog pokreta učinili pokret parade i slavlja, dok se narod uljuljáva u slavnu budućnost, dotle čitamo u „Jut. listu“ od 21. rujna 1936 članak pod naslovom: „Kako i čime se hrani naše selo“.

Zatim „Hrv. istina“ prenosi sad spomenuti članák u izvadku i podvlači da isti zabrinjuje svakoga čovjeka, kome riječ „narod“ nije korteška fraza bez sadržaja.

Moral „Hrv. Dnevnika“ „Hrvatski dnevnik“ se često osvrće na govore naših političara i zamera im što brane jugoslovensku tezu, a ne brane hrvatsku, odnosno Mačekovu. U tim svojim zamerkama on oglašava za nepristojnost, kad neko s naše strane ma i u najučtivoj formi kritikuje „Mačekov rad. A kad Mačekovi ljudi na sve strane viču: dole Srbija i pevaju najskaradnije pesme protiv Srba, onda to nije nepristojnost. On za to nema ni jedne reči. U svom advociranju za Mačeka on se zaboravio pa i sam prešao na tu „nepristojnost“ da čita svakome šta je pristojno u novinarstvu, a šta nije. Bolje bi mu bilo da se on malo više osvrne na dreku Mačekovih ljudi po ulicama nego da ignoriše ljude koji brane jedinstvo ove države. (Leskovački Glasnik)

Tvornica aluminiuma moći će se graditi na proljeće

Na sjednici Gradskog vijeća od 27 o. mj. prihvaćen je ugovor o ustupu nekretnine tvornici „Aluminium“ d. d. u Beogradu koji određuje slijedeće:

1 — Općina ustupa tvornici besplátno oko 500.000 m² zemljišta uz dužnost tvornice da na tom zemljištu podigne postrojenja za fabrikaciju aluminiuma na način i u vrijeme kako propisuje specijalna uredba o povlasticama fabrici Al. ad. Beograd.

2 — Tvornica alum. obvezuje se da će u roku od 6 mjeseci, računajući od časa potpisa ugovora, zápečeti građenjem i dizanjem naprava za fabrikaciju aluminiuma i na vrijeme ispuniti obveze propisane spomenutom uredbom.

Smatra se da je gradnja redovito nastavljana, ako se kroz razdoblje od početka gradnje pa do ispunjenja obaveze (3—4g.) ne prestane sa građenjem za vrijeme od najdulje godinu dana.

3 — Ne ispuni li tvornica obavezu pod br. 2 to će biti dužna ili da preuzete nekretnine vrati besteretno u vlasnost Općine ili da plati 0,50 d po m², a moći će i dio nekretnina zadržati uz istu cijenu.

4 — Općina dozvoljava da se na temelju ovog ugovora bez daljnjega može tvornica uknjižiti na spomenute nekretnine uz zabilježbu pri uknjižbi da je stlcalac dužan platiti 0,50 d po m², odnosno vratiti ih besteretno i besplatno Općini, ako u rok od 6 mjeseci ne počne građenjem tvornica i uredno ne nastavi do potpunog ispunjenja obaveza.

5 — Troškove uknjižbe, eventualnog brisanju i vraćánja nekretnine snosi tvornica.

U zaključnom pismu između Općine i Tvornice obvezuje se Općina staviti Tvornici na raspolozenje 300 m³ vode dnevno, uz cijenu od 0,25 d po m³ za vrijeme dok se budu izvodile gradnje i izdržavala tvornica aluminiuma. Tvornica je dužna instalirati vodomjer.

Tvornica se obavezuje da će kod uposlenja stručnog i kancel. osoblja, uz istu spremu, davati prvenstvo općinarima Šibenika, a nekvalifikovane radnike dá će uzimati isključivo između šibenskih općinara.

Društvo, dakle, „Aluminium“ moći će da dođe u posjed spomenutog tla na slapovima Krke nakon propisanog oglašenja ovih ugovora od 5 dana i roka od 15 dana za eventualne prigovore, ako kroz to vrijeme ne bude uložen nikakav prigovor i ako zemljište ne bude procijenjeno na višu svotu od 50.000 d, u kojem slučaju mora prelaz vlasnosti odobriti nadležno ministarstvo. Još dolazi u pitanje i to, da li će sud pristati na ovu specijalnu vrst uknjižbe sa nápomenom.

Podobor gospođa „Kneginje Ljubice“

u Šibeniku, prošle školske godine, kao što je poznato, ustanovio je akciju „kap mlijeka“ za najsiromašniju djecu, te je izdao od 1 marta do 1 jula 1450 obroka. Za ovu škol. godinu Pododbor ponovo počinje sá svojom akcijom. Prvi obrok daje 1og oktobra, pa se skreće pažnja roditeljima one iste djece, koja su prošle godine uživala „kap mlijeka“, da pomenutog dana u 7.30 sati ujutro dođu na određeno mjesto.

U FOND ŠUBIĆEVCA, da počasti uspomenu pk. D. Smiljanovića 20 d, pk. O. Kopeljerova 20 d, pk. B. Drutter 20 d, pk. A. Matavulj 30 d, i pk. J. Novak 20 d, darovao je g. L. Battigelli. Uprava zahvaljuje.

USLIJED DEVALVACIJE FRANKA pretrpiće neki naši izvoznici znatnu štetu na već zaključenim poslovima u francuskim francima.

VOĆNI I LOZNI RASADNIK BIOGRAD „SOKOLUŠA“, koji dolazi u obzir za našu, okolicu ima plemenitih voćnih sadnica kao trešanja, jabuka (ljepocvjetka, kanadka, astrahan bijeli itd) krušaka (Klapov ljubimac, sáblja, Bokcáva bočica) uz cijenu od 2 d komad, divljaka gorkog badema po 25 din. 100 komada, ukrasnog drvća (Spirea, Ligustrum, thuja) po 1 din komad, ameri'ke loze i tako dalje.

Preporuča se sađaju voćaka u ovom kraju jer odlično uspijevaju i dobro se prodaju.

SOKOLSTVO

Sokolsko Društro u Kláncu 4 oktobra o. g. slavi desetgodišnjicu svog opstánka. Ovo je prva jedinica, koja je osnovana u dalmatinskom zagorju i koja je prisustvovala na svim Sokolskim manifestacijama u punom broju, pa upravo radi uspješnog rada ove jedinice, Kninsko Sokolsko okružje odredilo je da se u nedjelju 4 oktobra održi u Kláncu Okružni slet, koji će ujedno biti prvi okružni slet na selu.

Posjetioci imaju 50 po sto popusta na željeznici.

Društvo se nalazi uz želj. pruzi Split-Zagreb, a stanica se zove Tepljuh.

Župa je potražila od direkcije željeznica u Zagrebu, da iznimno za ovaj slet dozvoli da se ubrzani voz koji polazi iz Šibenika u 9 sati, zaustavi u Tepljuhu a isto tako i na povratku.

Tko želi prisustvovati neka se javi svákog dana u društvenoj kancelariji.

Poštovani G. Uredniče!

Molim Vás da otštampate u Vašem cijenjenom listu slijedeće:

„Jadranski dnevnik“ od 5. 9. o. g. br. 297, u 1 i 2 stupcu na četvrtoj strani, vijesti iz Šibenika sá suda, donio je netačno vijest o osudi izrečenoj proti meni i tako naškodio mojem dobrom glasu. Obznanjujem o tome javnost preko Vašeg lista jer J. D. radi njegova pisanja, niti primam niti čitam.

Sa štovanjem
Sirkalj Ante pk. Stipe

Pokrovnik, septembar 1936.

Pobjednici šestodnevnih internacijonalnih trka. Poslije nego je tri godine njemačka BMW momčad odnašala pobjedu trofeje ove trke dobili su Englezi.

Kuda ovo vodi?

U Ubu-Lečevica pravoslavna crkva demolirana, a paroh izudaran

Jučer je Vašeg saradnika posetio otac Partenije Miokovac, pravoslavni svećenik iz Bročanca, koji ujedno služi i Ublje-Lečevica i ispričao mu je sav zaprepašten ovaj grozan slučaj:

Dana 21. 9. u mestu Ublju-Lečevica slavio je pravoslavni živalj svoj glavni praznik Malu Gospojinu, gde se okupilo mnoštvo naroda iz Zagore. Tog dana tu su se našli i rimokatolici, Mačkovci iz sela Radošića, te njih preko stotina na broju pomutiše svečano raspoloženje, navalivši ogromnom masom kamenja na crkveno dobro. Pošto su isćerali sav narod, dok su otac Miokovac sa tri druga ostali, od kojih je jedan bio već izudaran i zaklonio se u crkvu, navalili su na samog paroha koji se našao sam pred crkvom zadavši mu priličnu ozledu kamenom na levoj plećki.

Potom uništiše i polupaše sve na crkvi, kao i crkveno zvono, a mrtvačnicu skroz demoliraše. Paroha Miokovca udario je neki Stričević Ilija p. Paške.

Žandarmerija je odmah povela izvide i sada se očekuje komisijski pregled i ustanova štete, koja po izjavi paroha, prelazi 5 hiljada dinara.

Interesantno je što su seljaci, katolici iz Lečevice hteli priskočiti u pomoć parohu i pravoslávnima. Dakle, to je najbolji dokaz kako je grozno djelovalo ovo nedjelo i razbojništvo na crkveno dobro sa strane zavedenih neodgovornih masa.

Verovati je i nadati se je da će se ovom zlu jednom, odlučnim i strogim primenjivanjem zakonâ, stati na kraj, a zemlju i narod spasiti teških i nepotrebnih iskušenja.

P.

Iz Visa

Proslava Kraljevskog rođendana

(6. 9.) U oči rođendana Nj. Vel. Kralja Soko je iluminirao svoje prostorije — a na terasi društva uz puštanje raketa, balona i bomba praskavica koncertirala je sokolska glazba. Krasno je bilo viditi impozantan natpis nad sokolanom „Živio Kralj“. Općina je rasvjetlila obalu i brda — a sa Prirova također puštale su se rakete i t. d. Istu večer slijedila je u Sokolani zabava sa plesom.

Na Kraljev rođendan u 8 sati jutrom formirala se je veličanstvena povorka — preko 2000 ljudi — a predvođena sokolskim društvom sa zastavom i glazbom. U povorci su također učestvovale „Jugosl. Zora“ i Jugosl. Sloga“ sa svosvojim zastavama. Povorka je prolazila mjestom — bila posipana cvijećem i slatkišima — tako da je bila u više mahova zaustavljena. — Pred Slogom zaustavila se je povorka — a sudac brat Dr. Dinko Roki sa prozora Sloge održao je veličanstveni govor — o značanju dana. — Govor je trajao skoro 2 sata. Sve ulice bile su okićene zelenilom, mirtom i slikama Mladog Kralja — a narod je bio razdrágan i oduševljen cio dan do skrajnosti — te nisi čuo nego samo poklike Jugoslaviji, Kralju i Karađorđevom Domu — i pjevanje raznih nacionalnih pjesama — sa zaključnom Hej Slovenil Sokolska glazba koncertirala je od 4 sata poslije podne do kasno u noć.

Oglas licitacije

Tehnički Odeljak pri Sreskom Načelstvu u Šibeniku dana 8 oktobra u 11 časova primaće ponude za gradnju školske zgrade u Rašancu. Uslovi i predračun mogu se vidjeti u kancelariji Tehničkog Odeljka.

širite »TRIBUNU«